

HEILSU- OG ORKUMÁLARÁÐIÐ

Løgtingið
Tinghúsvegur 1-3, Postboks 208
110 Tórshavn

16. oktober 2026
Mál: 26/25246-4
Tygara skriv:
Viðgjørt:

Svar

upp á

Fyrirspurning nr. 52-065/2026 eftir § 52a í tingskipanini, um serlæknapuljuna, frá Hervør Pálsdóttir, løgtingskvinnu

Spurningarnir vóru soljóðandi:

1. Hvør er orsøkin til, at serlæknapuljan er strikað í uppskotinum til figgjarlóg fyri 2027?
2. Hvussu samsvarar tað við, at Landssjúkrahúsið skal verða eitt universitetssjúkrahús?
3. Hvørjar avleiðingar kann hetta hava fyri sjúkrahúsverkið?
4. Hvørjar avleiðingar hevur tað fyri núverandi og komandi manning av serlæknum í kvinnusjúkum?

Svar:

Til spurning 1

Serlæknapuljan er eitt rímiliga nýtt átak í Sjúkrahúsverkinum. Grundarlagið var eitt tilmæli í Menningarætlanini fyri sjúkrahúsverkið frá 2016 og var soljóðandi:

“Mælt verður til, at peningurin, sum í dag verður nýttur til konsulentar og uttanlandsviðgerð, eigur í størri mun at verða nýttur til at útvega serlæknar í føstum starvi. Harumframt verður mælt politisku skipanini til, at umframt játtanina á 5 mió. kr., sum er sett av í 2017, eisini játtar 5 mió. kr. afturat um árið í 2018, 2019 og 2020 til at manna upp við serlæknum og øðrum heilsustarvsfólki.”

Hóast hetta, hevur Løgtingið valt at áseta eina serlæknapulju á hvørjum ári síðani 2017.

Fyrimunurin við serlæknapuljuni er, at hon hevur givið møguleika at seta serlæknar út um verandi normering, tá tørvur og møguleiki hava verið fyri tí.

Tað merkir samstundis ikki, at tað ikki er møguligt at seta serlæknar í føst störv í Sjúkrahúsverkinum uttan eina serlæknapulju. Tað kann nevnliga gerast har tað er tøk normering og í samsvar við omanfyrvinevnda tilmæli, har tað verður mælt til “...at peningurin, sum í dag verður nýttur til konsulentar og uttanlandsviðgerð, eigur í størri mun at verða nýttur til at útvega serlæknar í føstum starvi.”

Í dag eru tókar normeringar har serlæknastörv eru mannaði av konsulentum, sum í staðin kunnu mannast við fastsettum serlæknum, sum mælt varð til í áðurnevndu menningarætlan. Í ætlanini varð eisini víst á, at loysnin við konsulentum var munandi dýrari og fyri sjúklingin ein verri loysn.

Vit hava eitt avmarkað figgjarligt ráðarúm í 2027, og tí mugu vit velja millum fleiri góð og neyðug átøk. Hesa ferð hava vit raðfest onnur økir. Millum annað er raðfest at styrkja bráðfeingis tilbúgvingina á Landssjúkrahúsinum innan barnsburðar- og narkosuøkini. Átøk innan krabbameinsøkið, íleguberarakanningar og endurvenjing eru eisini raðfest.

Bæði barnsburðarøkið og narkosuøkið eru týðningarmikil og viðbrekin øki, har ein vælvirkandi bráðtilbúgving hevur stóran týðning. Við hesi raðfestingini styrkja vit serlæknaorkuna og geva Landssjúkrahúsinum betri møguleikar at tryggja stöðufesti í vaktarviðurskiftunum.

Vert er eisini at nevna, at arbeitt verður eisini langsiktað við at útbúgva fleiri læknar í Føroyum, fyri at tryggja framtíðar serlæknatørvin. Játtanin til útbúgving av yngri læknum er økt seinastu árin og í vár varð til dømis játtan fingin til vega til tvey deild høvuðsútbúgvingarstörv í Sjúkrahúsverkinum.

Til spurning 2

Ein serlæknapulja kann verða við til at menna Sjúkrahúsverkið, eisini sum universitetssjúkrahús. Neyðugt er, at hava bæði førleikar og arbeidsorku til sjúklingaviðgerð, útbúgving og gransking. Tí kann tað fáa ta avleiðing, at tilgongdin við at skipa sjúkrahúsi sum universitetssjúkrahús kann verða seinkað, tá serlæknapuljan ikki verður raðfest sum ein serstøk játtan í 2027.

Til spurning 3

Tað ber ikki til at siga út frá serlæknapuljuni einsamallari, hvørjar avleiðingar tað fær fyri til dømis einstakar viðgerðir ella bíðilistar. Serlæknapuljan er ikki raðfest sum serstøk játtan í 2027, og Sjúkrahúsverkið má skipa virkseimið innan tær játtanir og raðfestingar, sum eru lagdar fram.

Til spurning 4

Játtan er sett av til at styrkja manningina av serlæknum í kvinnusjúkum, við tí endamáli at styrkja bráðfeingis tilbúgvingina á Landssjúkrahúsinum, innan barnsburðarøkið. Eisini er rúm til fleiri setanir innan verandi normering og málið er eisini at styrkja føstu manningina, men í skiftistíðini kann verða neyðugt at økja konsulenthjálpin.

Sambært Sjúkrahúsverkinum er neyðugt at økja verandi normering frá fýra til seks serlæknar, fyri at tryggja neyðugu manningina fyri hetta økið í framtíðini.

Heilsu- og orkumálaráðið, 16. oktober 2026

Eyðdis Hartmann Niclasen
landsstýriskvinna